

บทที่ 3

เกณฑ์การจำแนกหมวดคำของคำว่า “ยัง”

การจำแนกหมวดคำของคำว่า “ยัง” ผู้วิจัยจะใช้เกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์เป็นเกณฑ์การจำแนกหมวดคำในลำดับแรก และจะใช้เกณฑ์ทางอรรถศาสตร์ประกอบด้วย หากเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ยังไม่สามารถตัดสินหมวดคำได้

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเริ่มต้นด้วย การจำแนกหมวดคำของคำว่า “ยัง” ด้วยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ และส่วนต่อมา คือ การจำแนกหมวดคำของคำว่า “ยัง” ด้วยเกณฑ์ทางอรรถศาสตร์ นอกจากนี้ผู้วิจัยก็จะนำเสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับคำว่า “ยัง” ที่ปรากฏในหมวดคำต่าง ๆ ไว้ในส่วนสุดท้ายด้วย ซึ่งเป็นส่วนที่ว่าด้วยเรื่องลักษณะอื่น ๆ ของคำว่า “ยัง” ที่ปรากฏในหมวดคำต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การจำแนกหมวดคำของคำว่า “ยัง” ด้วยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์

จากขอบเขตข้อมูลของงานวิจัยนี้ คำว่า “ยัง” ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน สามารถจัดอยู่ในหมวดคำได้ทั้งสิ้น 4 หมวด ได้แก่ คำกริยา คำช่วยหน้ากริยา คำบุพบท และคำเชื่อมอนุพากย์ การจำแนกคำว่า “ยัง” ออกเป็นหมวดคำต่าง ๆ ในลำดับแรก ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 เกณฑ์ 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 เกณฑ์การเป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค²

เกณฑ์การปรากฏเป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยคเป็นเกณฑ์ที่จะช่วยจำแนกคำว่า “ยัง” ที่อยู่ในหมวดคำเชื่อมอนุพากย์ออกจากหมวดคำอื่น ๆ อันได้แก่ คำกริยา คำช่วยหน้ากริยา และคำบุพบท

ในงานวิจัยของเทพี จรัสจรุงเกียรติ (2543: 2) ได้กล่าวถึง “หน่วยเชื่อมโยง” ว่าหมายถึงรูปภาษาที่สร้างเอกภาพในปริจเฉทโดยการเชื่อมโยงประโยคหรือกลุ่มประโยค และหน่วยเชื่อมโยงนี้จะต้องไม่ใช่องค์ประกอบของหน่วยที่ทำหน้าที่เป็นภาคประธานหรือภาคแสดง

คำเชื่อมอนุพากย์ที่ปรากฏในงานวิจัยนี้สามารถเทียบได้กับหน่วยเชื่อมโยงในงานวิจัยของเทพี จรัสจรุงเกียรติ (2543: 2) ดังนั้นคุณสมบัติอย่างหนึ่งที่คำเชื่อมอนุพากย์ต้องมี คือ

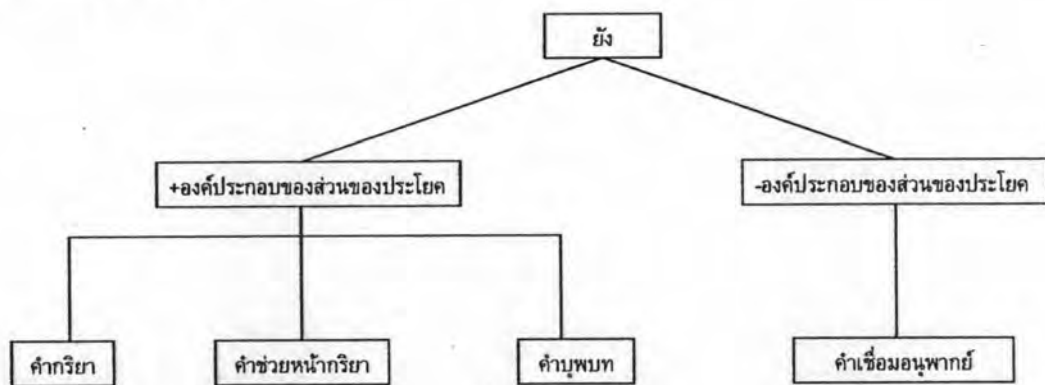
¹ชื่อหมวดคำที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะเรียกตามที่ปรากฏในหนังสือโครงสร้างภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์ ของ วิจิตรน ภาณุพงศ์ (2538)

²วิจิตรน ภาณุพงศ์ (2538: 19) กล่าวว่า ส่วนของประโยคในตำราเดิมจะเรียกว่าภาค (ได้แก่ ภาคประธาน และภาคแสดง)

คำเชื่อมอนุพากย์จะต้องไม่เป็นองค์ประกอบของหน่วยที่ทำหน้าที่เป็นภาคประธานหรือภาคแสดง หรือที่วิจิตร ภาณุพงศ์ (2538: 19) เรียกว่า “ส่วนของประโยค”

ดังนั้นหากคำว่า “ยัง” ในปริบทใด ไม่ใช่องค์ประกอบของส่วนของประโยค คำว่า “ยัง” ในปริบทนั้นจะจัดเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ ในทางตรงกันข้าม หากคำว่า “ยัง” ในปริบทใด เป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค คำว่า “ยัง” ในปริบทนั้นก็จะจัดอยู่ในหมวดคำอื่น ซึ่งในขอบเขตของงานวิจัยนี้ ได้แก่ หมวดคำกริยา คำช่วยหน้ากริยา และคำบุพบท

การจำแนกหมวดคำด้วยเกณฑ์การเป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค สามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงการจำแนกหมวดคำด้วยเกณฑ์การเป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค

- + องค์ประกอบของส่วนของประโยค = คำว่า “ยัง” ที่เป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค ได้แก่ คำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยา คำช่วยหน้ากริยา และคำบุพบท
- องค์ประกอบของส่วนของประโยค = คำว่า “ยัง” ที่ไม่ได้เป็นองค์ประกอบของส่วนของประโยค ได้แก่ คำว่า “ยัง” ที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์

- (1) เมื่อปีอันพระยามหาธรรมราชก่พระธาตุนั้น ชนม์คนถอยจากร้อยปีนั้นได้ร้อยสามสิบเก้าปีแล ปีอันถอยนั้นว่าไซร้ในปีเถาะแต่ปีนั้นมาแล ผู้เจ้าขุนพราหมณ์ เศรษฐี ถอยจากเป็นมลาก เป็นดีเข้าแต่นั้นแล ยังผู้รู้หลวง ไทรทายยาหยูกก็ถอยแต่นั้นแล บ่ชอบบ่ยำ เลย ...

(ศิลาจารึกนครชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 12-24)

(กรมศิลปากร, 2526: 29-30)

จากตัวอย่างที่ (1) คำว่า “ยัง” จัดเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ เนื่องจากคำว่า “ยัง” ไม่ใช่องค์ประกอบของส่วนของประโยค กล่าวคือ คำว่า “ยัง” ไม่ได้เป็นองค์ประกอบของนามวลี “ผู้รู้หลวง ไทรทายยาหยูก” ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธานของประโยค และไม่ได้เป็นองค์ประกอบของกริยาวลี “ถอยแต่นั้น” ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมของประโยคด้วย

หมวดคำที่ต้องจำแนกต่อไป ได้แก่ หมวดคำกริยา คำช่วยหน้ากริยา และคำบุพบท ซึ่ง
เกณฑ์ที่จะใช้จำแนก คือ เกณฑ์ตำแหน่งของคำว่า “ยัง” ในประโยค

3.1.2 เกณฑ์ตำแหน่งของคำว่า “ยัง” ในประโยค

การใช้เกณฑ์ตำแหน่งของคำว่า “ยัง” ในประโยค ผู้วิจัยได้ประมวลขึ้นจากกรอบประโยค
ทดสอบที่ปรากฏในหนังสือโครงสร้างภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์ ของวิจิตร ภาณุพงศ์
(2538)

คำหรือหน่วยที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “ยัง” ซึ่งผู้วิจัยประมวลขึ้นเพื่อสร้างเป็นเกณฑ์
ตำแหน่งนี้ มีข้อจำกัดที่จะต้องเป็นหน่วยที่บังคับว่าต้องปรากฏร่วมกับคำว่า “ยัง” ในหมวดคำ
นั้น ๆ เสมอ

จากตำแหน่งของคำว่า “ยัง” ที่ปรากฏในประโยค สามารถสรุปได้เป็น 3 เกณฑ์ย่อย
ดังนี้

3.1.2.1. คำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งนำหน้าคำนาม

จากเกณฑ์นี้ทำให้จำแนกคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยากรรมและคำบุพบท ออกมา
จากหมวดคำอื่น ๆ ได้ ตัวอย่างของคำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งนำหน้าคำนาม มีดังนี้

- (2) ◦ พ่อขุนบางกลางหาวแลพ่อขุนผาเมืองซึ่งข้างสวาย.....พระยาผสกันแลกันคิน
ให้ซึ่งด้วยกันเหนือหัวข้าง ◦ บุรคนแล้วพ่อขุนบางกลางหาวแลขอมสบาดโขลญ
ลำพงรบกัน ◦ พ่อขุนบางกลางหาวไปบอกแก่พ่อขุนผาเมือง พ่อขุนผาเมือง.....
ขอมสบาดโขลญลำพง..พายพง ◦ พ่อขุนผาเมืองจึงยังเมืองสุโขทัยเข้าได้ ◦
เวนเมืองแก่พ่อขุนบางกลางหาว ◦

(ศิลาจารึกวัดศรีชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 26-30)

(กรมศิลปากร, 2526: 63-64)

- (3) แลเราจะส่งพระแก้วฟ้าราชบุตรีคินไปยังพระนครศรีอยุธยา

(พระราชพงษาวดารกรุงเก่าตามต้นฉบับหลวงฉบับจุลศักราช 1136)

(ประชุมพงษาวดาร ภาคที่ 4, 2459: 1)

จากตัวอย่างที่ (2) และ (3) จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” มีตำแหน่งนำหน้าคำนาม ได้แก่ “เมือง
สุโขทัย” และ “พระนครศรีอยุธยา” ตามลำดับ ดังนั้นคำว่า “ยัง” ในทั้ง 2 ตัวอย่างมีโอกาสที่จะ
เป็นคำกริยากรรมหรือคำบุพบท แต่จะตัดสินว่าเป็นคำในหมวดใดนั้น ต้องใช้เกณฑ์อื่น
พิจารณาต่อไป

¹ ตัวอย่างนี้ คำว่า “ยัง” หมายถึง ‘ยึด’ (ประเสริฐ ณ นคร, 2549: 256; กรมศิลปากร, 2527: 56)

3.1.2.2 คำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งนำหน้าคำกริยา

จากเกณฑ์นี้ทำให้จำแนกคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยาอาการที่ปรากฏเรียงกันกับคำกริยาอื่น ๆ และคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำช่วยหน้ากริยา ออกมาจากหมวดคำอื่น ๆ ได้ ตัวอย่างของคำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งนำหน้าคำกริยา มีดังนี้

- (4) *วันนี้ฝนตกมาแต่เมื่อไรก็ไม่ทราบ ดินชื้นมาเห็นยังมีตอยู่ นอนต่อไปอีกจน 3 โมง เลยสายใหญ่*

(พระราชนิพนธ์เรื่องไกลบ้าน พระราชหัตถเลขา ฉบับที่ 23)

(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2536: 396)

- (5) *แล้วตรัสถามว่า เรือที่พวกไปวันเดือน ๔ แรม ๗ คำนั้นล่องลงไปหมดแล้วหรือ พระยาเทพกราบทูลว่าล่องตามกันไปหมดแล้ว รับสั่งว่ามันยังเหลืออยู่ที่ไหนบ้างก็ดูไล่ส่งลงไปให้หมดลงไปถึงแล้วจะต้องไปคอยมันอยู่ ก็จะกินน้ำหมดลงทุกวัน*

(อุดมสมบัติ, 2530: 80)

จากตัวอย่างที่ (4) และ (5) จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” มีตำแหน่งนำหน้าคำกริยา ได้แก่ “มีต” และ “เหลือ” ตามลำดับ ดังนั้นคำว่า “ยัง” ในทั้ง 2 ตัวอย่างมีโอกาสที่จะเป็นคำกริยาตัวแรกในกริยาที่ปรากฏเรียงกันหรือเป็นคำช่วยหน้ากริยา แต่จะตัดสินว่าเป็นคำในหมวดใดนั้น ต้องใช้เกณฑ์อื่นพิจารณาต่อไป

3.1.2.3 คำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งท้ายประโยค¹

คำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งท้ายประโยคนี้อาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า คำว่า “ยัง” จะต้องไม่มีหน่วยบังคับอื่นใดตามหลัง ดังนั้นจึงทำให้ปรากฏเป็นหน่วยสุดท้ายของประโยค จากเกณฑ์นี้ทำให้จำแนกคำว่า “ยัง” ที่อยู่ในหมวดคำกริยาอาการออกมาจากหมวดคำอื่น ๆ ได้ การใช้เกณฑ์ตำแหน่งเกณฑ์นี้จะใช้จำแนกเฉพาะบริบทที่คำว่า “ยัง” ปรากฏเดี่ยวเป็นกริยาหลักของประโยคเท่านั้น ตัวอย่างของคำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งท้ายประโยค มีดังนี้

¹อย่างไรก็ตาม การใช้เกณฑ์นี้อาจเกิดปัญหาได้ หากคำว่า “ยัง” ปรากฏร่วมกับคำบางคำ เช่น คำว่า “อยู่” เนื่องจากคำว่า “อยู่” สามารถเป็นคำกริยาหรือเป็นคำช่วยกริยาก็ได้ ดังนั้นหากเกิดกรณีเช่นนี้ ก็จะต้องพิจารณาว่า คำว่า “อยู่” ในบริบทนั้นจัดอยู่ในหมวดคำใด หากคำว่า “อยู่” เป็นคำกริยา คำว่า “ยัง” ในบริบทนี้ก็จะอยู่ในกลุ่มของคำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งนำหน้าคำกริยา (ดู 3.1.2.2) แต่ถ้าหากคำว่า “อยู่” เป็นคำช่วยหลังกริยา คำว่า “ยัง” ในบริบทนี้ก็จะอยู่ในกลุ่มของคำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งท้ายประโยค หรือคำว่า “ยัง” ที่ไม่มีหน่วยบังคับอื่นใดตามหลัง เพราะคำช่วยหลังกริยา “อยู่” ไม่ใช่คำที่จะต้องปรากฏร่วมกับคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำกริยาอาการในทุกบริบท

- (6) มาตราหนึ่ง ผู้ใดพิพากษาสวนไร่นาสาธารณะพัฒนาผลน้ำป่าซึ่งมีอากรอนใช้ ให้พิพากษเมื่อ ม้วยชาติผลพฤษภา ถ้าผลพฤษภายังให้ไว้แก่ผู้รักษาพญาบาลก่อน

(กฎหมายตราสามดวง เล่ม 1 ลักษณะตระลาการ)

(ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 480)

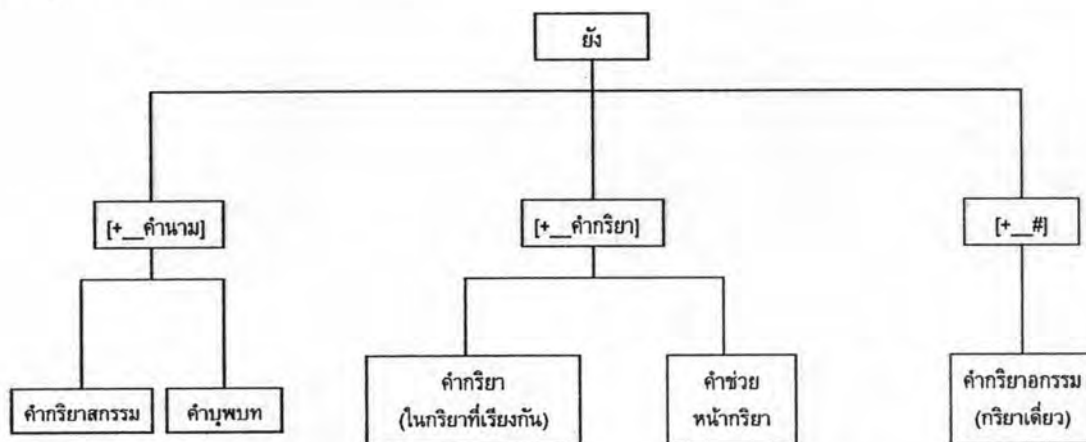
- (7) มาตราหนึ่ง นายดาบไซให้ตรวจดูความอันอยู่ในตระลาการให้รู้ว่าผู้ใดขาดผู้ใด ยัง แม้นลูกความผู้ใดหนีกลางคืนเท่าใดให้ใส่ชื่อไว้กลางคืน ถ้าขาดกลางวันให้ใส่ ชื่อไว้กลางวัน

(กฎหมายตราสามดวง เล่ม 1 ลักษณะตระลาการ)

(ราชบัณฑิตยสถาน, 2550: 482)

จากตัวอย่างที่ (6) และ (7) จะเห็นว่าคำว่า “ยัง” ไม่ได้ปรากฏร่วมกับกริยาอื่น หรือปรากฏ โดยไม่มีหน่วยบังคับอื่นใดตามหลัง หรือปรากฏในตำแหน่งท้ายประโยค คำว่า “ยัง” ในตัวอย่างนี้ จึงจัดเป็นคำกริยากรรม

การจำแนกหมวดคำด้วยเกณฑ์ตำแหน่งของคำว่า “ยัง” ในประโยค สามารถสรุปเป็น แผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงการจำแนกหมวดคำด้วยเกณฑ์ตำแหน่งของคำว่า “ยัง” ในประโยค

- [+_คำนาม] = คำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งนำหน้าคำนาม ได้แก่ คำว่า “ยัง” ที่เป็น คำกริยากรรม หรือคำบุพบท
- [+_คำกริยา] = คำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งนำหน้าคำกริยา ได้แก่ คำว่า “ยัง” ที่เป็น คำกริยาตัวหนึ่งในกริยาที่เรียงกัน หรือคำช่วยหน้ากริยา
- [+_#] = คำว่า “ยัง” ที่มีตำแหน่งท้ายประโยค ได้แก่ คำว่า “ยัง” ที่เป็น คำกริยากรรมและปรากฏเป็นกริยาเดี่ยว

อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ตำแหน่งยังไม่สามารถจำแนกคำว่า “ยัง” ที่อยู่ในหมวดคำกริยากรรมออกจากคำบุพบทได้ และยังไม่สามารถจำแนกคำว่า “ยัง” ที่อยู่ในหมวดคำกริยา (ในกริยาที่เรียงกัน) ออกจากคำช่วยหน้ากริยาได้ ดังนั้นจึงต้องอาศัยเกณฑ์การจำแนกในขั้นอื่น ๆ ต่อไป

3.1.3 เกณฑ์การเป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกันกับนามวลีที่ตามหลัง

เกณฑ์การเป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกันกับนามวลีที่ตามหลัง ในที่นี้สามารถเทียบได้กับเกณฑ์การแยกจากนามวลีที่ปรากฏในงานวิจัยของจรัสดาว อินทรทัศน์ (2539)

จรัสดาว อินทรทัศน์ (2539: 56-57) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์เกณฑ์หนึ่งเพื่อจำแนกคำกริยากรรมออกจากคำบุพบท ได้แก่ เกณฑ์การแยกจากนามวลี กล่าวคือ คำกริยากรรมสามารถแยกจากนามวลีได้ แต่คำบุพบทไม่สามารถแยกจากนามวลีได้

คำกริยากรรมและคำนามหรือนามวลีที่ตามหลัง สามารถแยกออกจากกันได้ เนื่องจากทั้ง 2 หน่วยไม่ใช่องค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน ในขณะที่คำบุพบทและคำนามหรือนามวลีที่ตามหลังจะเป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน ในที่นี้คือ บุพบทวลี¹ ดังนั้นจึงทำให้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ส่งผลให้ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดังตัวอย่าง

- (8) ◦ พ่อขุนบางกลางหาวแลพ่อขุนผาเมืองซึ่งข้างสวาย.....พระยามสบกันแลกันคืนให้ซึ่งด้วยกันเหนือหัวข้าง ◦ บรคนแล้วพ่อขุนบางกลางหาวแลขอมสบาดโขลญลำพงรบกัน ◦ พ่อขุนบางกลางหาวไปบอกแก่พ่อขุนผาเมือง พ่อขุนผาเมือง..... ขอมสบาดโขลญลำพง..พายพง ◦ พ่อขุนผาเมืองจึงยังเมืองสุโขทัยเข้าได้ ◦ เวณเมืองแก่พ่อขุนบางกลางหาว ◦

(ศิลาจารึกวัดศรีชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 26-30)

(กรมศิลปากร, 2526: 63-64)

- (9) พนักงานองค์การเภสัชกรรม ประมาณ ๓๐๐-๕๐๐ คน จะเดินทางไปยังทำเนียบรัฐบาล

(Thai Concordance Online)

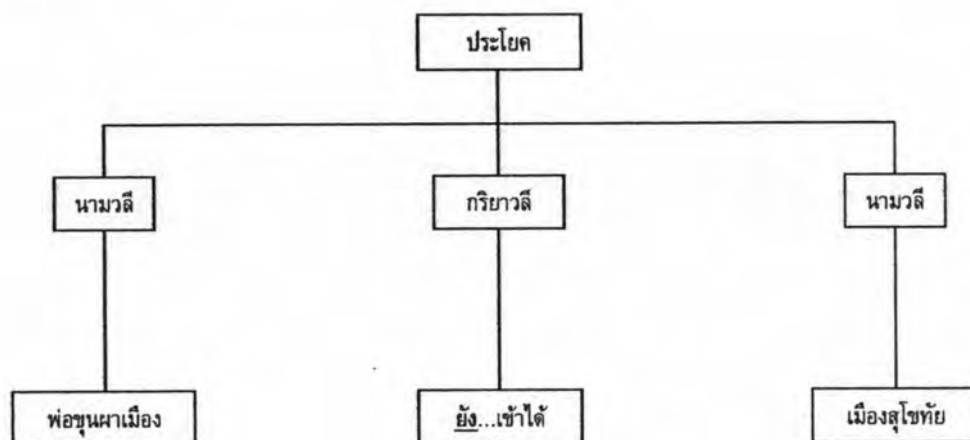
ทดสอบโดยการลองย้ายนามวลีที่ปรากฏหลังคำว่า “ยัง”

- (8ก) ... เมืองสุโขทัย พ่อขุนผาเมืองยังเข้าได้

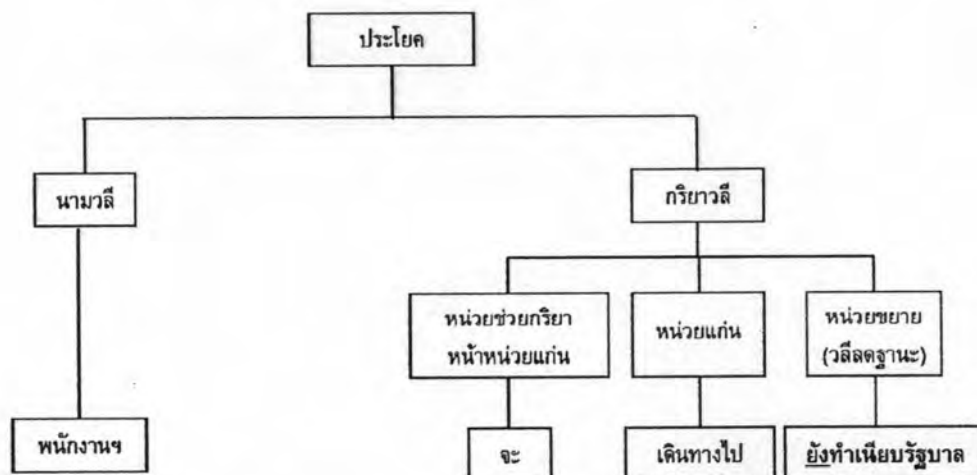
- (9ก) *ทำเนียบรัฐบาล พนักงานองค์การเภสัชกรรม ประมาณ ๓๐๐-๕๐๐ คน จะเดินทางไปยัง

¹บุพบทวลี เทียบได้กับ วลีลดฐานะ อันได้แก่ สถานวลีลดฐานะ และกาลวลีลดฐานะ ในหนังสือ โครงสร้างของภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์ ของวิจิตรน ภาณุพงศ์ (2538)

จากตัวอย่างที่ (8) คำว่า “ยัง” เป็นคำกริยากรรม เนื่องจากสามารถย้ายนามวลี “เมืองสุโขทัย” ได้ ส่วนตัวอย่างที่ (9) เป็นคำบุพบท เนื่องจากไม่สามารถย้ายนามวลี “ทำเนียบรัฐบาล” ได้ ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่าง ๆ ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ (8) และ (9) แสดงได้ดังแผนภูมิ ต่อไปนี้

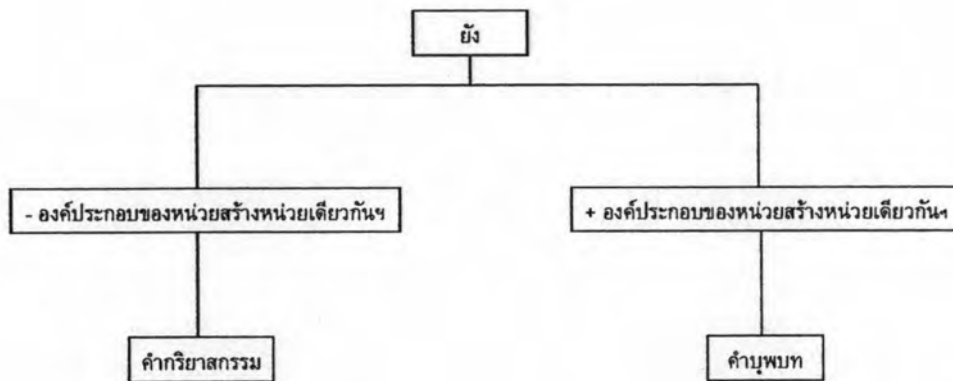
แผนภูมิที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่าง ๆ ในตัวอย่างที่ (8)

แผนภูมิที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยต่าง ๆ ในตัวอย่างที่ (9)

เมื่อเปรียบเทียบแผนภูมิที่ 3 และแผนภูมิที่ 4 จะเห็นว่า ตัวอย่างที่ (8) คำว่า “ยัง” และ “เมืองสุโขทัย” ไม่ได้เป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน คำว่า “ยัง” ในตัวอย่างนี้จึงเป็นคำกริยากรรม ในขณะที่ตัวอย่างที่ (9) คำว่า “ยัง” และ “ทำเนียบรัฐบาล” เป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน หน่วยสร้างดังกล่าว คือ หน่วยขยาย (วลีลดฐานะ) และหน่วยขยายนี้ยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งในกริยาวลีอีกทีหนึ่งด้วย คำว่า “ยัง” ในตัวอย่างนี้จึงเป็นคำบุพบท

การจำแนกหมวดคำด้วยเกณฑ์การเป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกันกับนามวลีที่ตามหลัง สามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

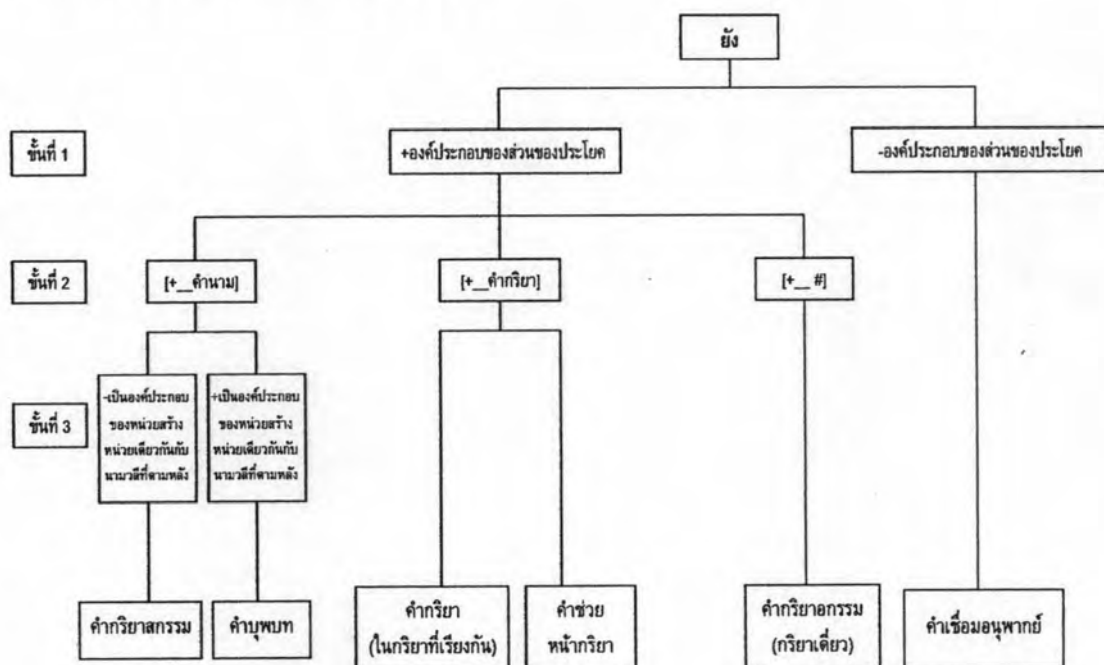

แผนภูมิที่ 5 แสดงการจำแนกหมวดคำด้วยเกณฑ์การเป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน

- องค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน = คำว่า "ยัง" และคำนามหรือนามวลีที่ตามหลังไม่ได้เป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน ได้แก่ คำว่า "ยัง" ที่เป็นคำกริยากรรม

+ องค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน = คำว่า "ยัง" และคำนามหรือนามวลีที่ตามหลังเป็นองค์ประกอบของหน่วยสร้างหน่วยเดียวกัน ได้แก่ คำว่า "ยัง" ที่เป็นคำบุพบท

การจำแนกหมวดคำของคำว่า "ยัง" ด้วยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ทั้ง 3 เกณฑ์ 3 ขั้นตอน สามารถสรุปเป็นแผนภูมิได้ ดังนี้

แผนภูมิที่ 6 แสดงการจำแนกหมวดคำของคำว่า "ยัง" ด้วยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์

3.2 การจำแนกหมวดคำของคำว่า “ยัง” ด้วยเกณฑ์ทางอรรถศาสตร์

หลังจากการจำแนกหมวดคำของคำว่า “ยัง” ด้วยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ หากเกิดกรณีที่ยังไม่สามารถจำแนกหมวดคำออกจากกันได้ ผู้วิจัยก็จะใช้เกณฑ์ทางอรรถศาสตร์เพื่อช่วยในการตัดสินหมวดคำ ส่วนกรณีที่จำแนกด้วยเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์ได้อย่างชัดเจนแล้ว เกณฑ์ทางอรรถศาสตร์ก็จะช่วยยืนยันความถูกต้องแม่นยำในการวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง

เกณฑ์ทางอรรถศาสตร์ที่จะใช้ในการจำแนกหมวดคำกริยา คำช่วยหน้ากริยา คำบุพบท และคำเชื่อมอนุพากย์ ออกจากกัน มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.2.1 คำกริยา “ยัง”

คำกริยา “ยัง” เป็นคำที่มีความหมายได้หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าปรากฏในบริบทใด ดังนั้นการจำแนกคำว่า “ยัง” ในบริบทหนึ่งว่าเป็นคำกริยาหรือไม่ หรือเป็นคำกริยาที่มีความหมายใด ผู้วิจัยจะอาศัยการตีความจากบริบทที่ปรากฏแวดล้อมคำว่า “ยัง” เป็นหลัก และหากการปรากฏของคำว่า “ยัง” ในบริบทใด มีผู้ให้ความหมายไว้ เช่น ประเสริฐ ณ นคร (2534, 2549ก, 2549ข, 2550) หรือ ปรีชา ช่างขวัญยืน (2515) เป็นต้น ผู้วิจัยก็จะใช้ข้อมูลเหล่านี้ เพื่อประกอบการพิจารณาความหมายของคำว่า “ยัง” ด้วย

นอกจากนี้ ในการวิเคราะห์ความหมายของคำว่า “ยัง” ผู้วิจัยจะทำการทดสอบโดยการแทนที่ด้วยคำเกือบบังความหมาย ซึ่งไพทยา มีสัจย์ (2540: 54) ได้เสนอไว้ เพื่อยืนยันความถูกต้องในการตีความความหมายของคำว่า “ยัง” อีกครั้งหนึ่ง ดังตัวอย่าง

- (10) ◦ อันหนึ่งสอดพ่อเจ้าของเจ้าข้าไล่ขโมยไปถึงบ้านคนผู้กลาย เจ้าของร้องให้
ช่วยกุมพ่อเจ้าบ้านเจ้าเรือนนั้นก็ยัง บ้านและกลายบมีฝูงและละขโมยนั้น
ปล่อยไปก็ดี...

(ศิลาจารึกกฎหมายลักษณะโจร ด้านที่ 2 บรรทัดที่ 15-17)

(กรมศิลปากร, 2526: 163)

ตัวอย่างที่ (10) คำว่า “ยัง” ปรากฏร่วมกับประธานที่เป็นมนุษย์และมีความหมายแสดงว่าเป็นผู้พักอาศัย ซึ่งได้แก่ นามวลี “พ่อเจ้าบ้านเจ้าเรือน” และปรากฏร่วมกับนามวลีบงสถานที่ ซึ่งได้แก่ “บ้าน”

ข้อความในตัวอย่างที่ (10) นี้ ประเสริฐ ณ นคร (2534: 51) ได้ถอดความไว้ว่า “หากเจ้าของหรือเจ้าของข้าไล่ขโมยไปถึงบ้านคน เจ้าของร้องให้ช่วย เจ้าของอยู่ที่บ้านแต่ไม่ช่วยปล่อยให้ขโมยหนีไปก็ดี...” คำว่า “ยัง” ในข้อความนี้ จึงเทียบได้กับคำกริยา “อยู่” ในความหมายว่า ‘พัก/อาศัย’

¹ไม่ว่าคำอ่านจะเป็น “ยัง” หรือ “ยั้ง” คำจารึกในศิลาจารึกกฎหมายลักษณะโจร ก็สะกดว่า “ญัง” เหมือนกัน รายละเอียดจะกล่าวอีกครั้งในบทที่ 4

เมื่อพิจารณาปริบทการปรากฏของคำว่า “ยัง” ร่วมกับความหมายที่ประเสริฐ ณ นคร ได้ให้ไว้ ทำให้ผู้วิจัยพิจารณาคำว่า “ยัง” ในตัวอย่างที่ (10) ว่าหมายถึง ‘พัก/อาศัยอยู่’

(11) เมื่อพระเป็นเจ้าได้เป็นพระพุทธรุ วันนั้นชนมาพิธี เราคนนี้อยู่ในร้อยปีเลย

(ศิลาจารึกนครชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 15-16)

(กรมศิลปากร, 2526: 30)

ตัวอย่างที่ (11) คำว่า “ยัง” ปรากฏร่วมกับนามวลีที่เป็นมนุษย์ ได้แก่ “เราคนนี้” และปรากฏร่วมกับวลีบ่งจำนวนอายุ ได้แก่ “ในร้อยปี”

ข้อความในตัวอย่างที่ (11) นี้ ประเสริฐ ณ นคร (2549ก: 229) ได้ถอดความไว้ว่า “เมื่อพระพุทธรุเจ้าตรัสรู้นั้น คนอยู่ได้ถึง 100 ปี จึงจะสิ้นอายุ” คำว่า “ยัง” ในข้อความนี้ จึงเทียบได้กับคำกริยา “อยู่” ในความหมายว่า ‘มีชีวิต’

เมื่อพิจารณาปริบทการปรากฏของคำว่า “ยัง” ร่วมกับความหมายที่ประเสริฐ ณ นคร ได้ให้ไว้ ทำให้ผู้วิจัยพิจารณาคำว่า “ยัง” ในตัวอย่างที่ (11) ว่าหมายถึง ‘มีชีวิต’

3.2.2 คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

ในภาษาไทย คำช่วยกริยาจะเป็นคำที่แสดงความหมายทางไวยากรณ์ให้แก่คำกริยา ซึ่งความหมายเหล่านี้ ได้แก่ กาล (tense) การณ์ลักษณะ (aspect) มาลา (mood) และวาจก (voice)

คำว่า “ยัง” ที่เป็นคำช่วยกริยา จะมีตำแหน่งอยู่หน้าคำกริยาหลัก ดังนั้นจึงจัดเป็น “คำช่วยหน้ากริยา” ส่วนความหมายทางไวยากรณ์ของคำว่า “ยัง” นั้น ได้แก่ ความหมายที่แสดง ‘การณ์ลักษณะ (aspect)’

เมื่อเป็นเช่นนี้การพิจารณาด้วยเกณฑ์ทางอรรถศาสตร์ คือ หากคำว่า “ยัง” ในปริบทใด แสดงการณ์ลักษณะ หรือแสดงมโนทัศน์เชิงเวลา คำว่า “ยัง” ในปริบทนั้นจัดเป็นคำช่วยหน้ากริยา ส่วนการณ์ลักษณะของคำว่า “ยัง” เป็นอย่างไร มีผู้ศึกษาหรือกล่าวไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546ก: 896) กล่าวถึงความหมายของคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำช่วยหน้ากริยาไว้ว่า คำว่า “ยัง” นำหน้าคำกริยาคู่กับคำ “อยู่” หมายความว่า กริยานั้นกำลังกระทำอยู่ เช่น เขายังกินข้าวอยู่ ถ้าใช้นำหน้าคำวิเศษณ์เข้าคู่กับคำ “อยู่” หมายความว่า ‘ยังอยู่ในภาวะนั้น’ เช่น ยังเด็กอยู่ ยังสาวอยู่ ยังเข้าอยู่ อีกทั้งยังใช้ประกอบคำกริยาเชิงปฏิเสธที่เริ่มหรือกำหนดไว้แล้ว แต่ยังไม่เสร็จสิ้นลงไป เช่น บ้านนี้ยังไม่มา ทั้ง ๆ ที่น่าจะมาแล้ว

นววรรณ พันธุเมธา (2549: 64) ได้กล่าวว่า คำว่า “ยัง” แสดงว่ากริยานั้นคงอยู่ มิได้เปลี่ยนแปลง เช่น น้องยังหลับ ข้าวยังดิบ

ส่วนทัศนาลัย บุญยปฏิพากย์ (Tasanalai Boonyapatipark, 1983) ได้กล่าวว่า ในภาษาไทย คำว่า “ยัง” เป็นคำบ่งชี้ (marker) ที่แสดงการณลักษณะคงเดิม (persistence) ซึ่งถือเป็นคำบ่งชี้ การณลักษณะไม่สมบูรณ์ (imperfective marker) ประเภทหนึ่ง

จากการศึกษาข้างต้นทำให้สรุปได้ว่า ในแต่ละบริบทของคำว่า “ยัง” ที่แสดงการณลักษณะ นั้น จะมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ความหมายย่อยแบบที่ 1 คือ ความหมายที่แสดงว่ากริยานั้นได้เริ่มมาระยะหนึ่งแล้ว และ ยังดำเนินอยู่ หรือบอกความคงอยู่ของกริยาว่ากริยานั้นยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงเป็นกริยาอื่น เช่น เขายังรอคอยเธอ(อยู่)

ความหมายย่อยแบบที่ 2 คือ ความหมายที่แสดงว่ายังคงอยู่ในภาวะนั้น หรือยังคงอยู่ใน สภาวนั้น เช่น อย่าไปว่าน้อง น้องยังเด็ก(อยู่)

ความหมายย่อยแบบที่ 3 คือ ความหมายที่แสดงว่ากริยานั้นยังไม่ได้เกิดขึ้น เช่น น้อง ยังไม่ตื่น หรือแสดงว่ากริยานั้นได้กำหนดไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้เริ่มทำ หรือยังไม่เสร็จสิ้นลงไป เช่น เขาจะไป แต่ยังไม่ได้ออก นอกจากนี้ความหมายย่อยแบบที่ 3 ยังรวมถึงคำว่า “ยัง” ในประโยค คำถามว่า น้องกินข้าวแล้ว(หรือ)ยัง เนื่องจากผู้บอกภาษาสามารถทราบว่าจะมาจากประโยค น้องกินข้าวแล้วหรือยัง(ได้)กิน

คำช่วยหน้ากริยา “ยัง” ที่แสดงการณลักษณะในภาษาไทยนี้ มีความหมายที่สามารถ เทียบได้กับคำว่า “still” ในภาษาอังกฤษ คำว่า “noch” ในภาษาเยอรมัน หรือคำว่า “hai” ใน ภาษาจีน คำเหล่านี้ นักภาษาศาสตร์ได้ศึกษาและเรียกชื่อการณลักษณะไว้ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ Ippolito (2007: 2) เรียกการณลักษณะของ “still” ว่า “continuity” van der Auwera (1993: 649) เรียกการณลักษณะของ “noch” ว่า “continuative” ส่วน Donazzan (2005: 2) และ Yeh (1998) เรียกการณลักษณะของ “hai” ว่า “continuance”

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะเรียกชื่อการณลักษณะของคำว่า “ยัง” ว่าเป็นการณลักษณะ ‘คงอยู่’ เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อการณลักษณะที่นักภาษาศาสตร์เรียกไว้ในภาษาต่าง ๆ ข้างต้น

การทดสอบว่าคำว่า “ยัง” เป็นคำช่วยหน้ากริยานี้ ผู้วิจัยจะทดสอบด้วยการลองตัดคำว่า “ยัง” ออกจากประโยค หากความหมายที่ขาดหายไปเป็นเพียงความหมายทางไวยากรณ์ที่แสดง การณลักษณะ แบบใดแบบหนึ่งใน 3 แบบข้างต้น คำว่า “ยัง” ในบริบทนั้นจะถือว่าเป็นคำช่วย หน้ากริยา ดังตัวอย่าง

- (12) พ่อกูชื่อศรีอินทราทิตย์ แม่กูชื่อนางเสียด พี่กูชื่อบานเมือง ตูพี่น้องท้องเดียวห้า คน ผู้ชายสาม ผู้หญิงสอง พี่เมื่อผู้เฒ่าตายจากเมื่อเตียมแต่ยังเล็ก

ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 1-3

(กรมศิลปากร, 2526: 8)

ทดสอบโดยการลองตัดคำว่า “ยัง” ออกจากประโยค

- (12ก) พ่อภูซื่อศรีอินทราทิตย์ แม่ภูซื่อนางเสียด ฟููกูซื่อบานเมือง ตูฟูื่อน้องท่องเดี่ยวห้า
คน ผู้ชายสาม ผู้หญิงสอง ฟูื่อเมื่อผู้เฒ่าตายจากเผื่อเดิมแต่เล็ก

จากตัวอย่างที่ (12) เมื่อลองตัดคำว่า “ยัง” ออกจากประโยค จะพบว่าความหมายที่หายไป คือ ความหมายทางไวยากรณ์ที่แสดงการณัลักษณะว่า ‘ยังอยู่ในภวณะนั้น’ ซึ่งเป็นความหมายที่แสดงการณัลักษณะแบบที่ 2 “ยังเล็ก” นี้ หมายถึง ยังอยู่ในภวณะที่อายุน้อย ดังนั้น คำว่า “ยัง” ในตัวอย่างนี้จึงเป็นคำช่วยหน้ากริยา

3.2.3 คำบุพบท “ยัง”

จรัสดาว อินทรทัศน์ (2539: 80-83) ได้กล่าวว่า คำบุพบทจะแสดงความหมายที่เป็นความสัมพันธ์เชิงการก (case relation) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างกริยากับนามที่ปรากฏร่วมกันในปริบท

ในกรณีของคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำบุพบท เมื่อนำมาพิจารณาตามแนวคิดของ Fillmore (1970) พบว่าแสดงความสัมพันธ์เชิงการก 2 แบบ ดังนี้

3.2.3.1 การก ‘สถานที่’ (locative)

การก ‘สถานที่’ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะที่บ่งบริเวณที่เกิดเหตุการณ์หรือการกระทำ ในกรณีของคำบุพบท “ยัง” ที่บ่งการก ‘สถานที่’ พบว่าคำนามที่ปรากฏร่วมนั้นจะมีความหมายว่าเป็นสถานที่ที่ห่างจากตัวผู้พูด ดังตัวอย่าง

- (13) นางนกไส้จึงตอบไปว่า อันตัวข้านี้ทำรังอยู่ยังต้นเต่าร้างริมขอบหนอง บัดนี้
มาเที่ยวหาเกสรดอกสามหาวบริโภคนเป็นอาหาร

(นิทานแทรกเรื่องนางนพมาศ)

(กรมศิลปากร, 2513: 77)

ตัวอย่างที่ (13) คำว่า “ยัง” เป็นคำบุพบทที่แสดงความหมายบ่งการก ‘สถานที่’ โดยแสดงความสัมพันธ์ว่านามวลี “ต้นเต่าร้างริมขอบหนอง” คือ บริเวณที่เกิดเหตุการณ์ซึ่งแสดงโดยกริยา “ทำรัง(อยู่)” และสถานที่ “ต้นเต่าร้างริมขอบหนอง” ซึ่งนางนกไส้อ้างถึงนี้ ก็เป็นสถานที่ที่อยู่ห่างจากตัวนางนกไส้ ในขณะที่นางนกไส้พูด

3.2.3.2 การก ‘จุดหมาย’ (goal)

การก ‘จุดหมาย’ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในลักษณะที่เป็นจุดสิ้นสุดของเหตุการณ์หรือการกระทำ ในกรณีของคำบุพบท “ยัง” พบว่า การกจุดหมายแบ่งได้เป็น 3 แบบย่อย คือ จุดหมายที่เป็นสถานที่ จุดหมายที่เป็นมนุษย์ และจุดหมายที่เป็นเวลา ดังตัวอย่างต่อไปนี้ ตามลำดับ

- (14) ทูตานุทูตขึ้นเสลี่ยงบ้าง คานหามบ้าง ชีม้าบ้าง ตามควรแก่บรรดาศักดิ์ มี
กระบวนช้างม้าและพลเดินเท้าไปยังพระราชวัง
(จดหมายเหตุเรื่องราวทูตไทยไปประเทศอังกฤษ พ.ศ. 2400)
(หม่อมราโชทัย, 2461: 17)

ตัวอย่างที่ (14) คำว่า “ยัง” เป็นคำบุพบทที่แสดงความหมายบ่งการก ‘จุดหมายที่เป็น
สถานที่’ โดยแสดงความสัมพันธ์ว่านามวลี “พระราชวัง” ซึ่งมีความหมายเป็นสถานที่ คือ จุดสิ้นสุด
ของการกระทำซึ่งแสดงโดยกริยา “แห่ไป”

- (15) ข้าพเจ้า พระวังชาย พระฝาง เมืองพิทัก หลวงวัง ขุนศรีอักษรกองนอก ขอ
กราบเรียนมายังท่านพญาสมบัตติบาลให้ทราบ
(จดหมายเหตุ รัชกาลที่ 3 เล่ม 3)
(กรมศิลปากร, 2530: 39)

ตัวอย่างที่ (15) คำว่า “ยัง” เป็นคำบุพบทที่แสดงความหมายบ่งการก ‘จุดหมายที่เป็น
มนุษย์’ โดยแสดงความสัมพันธ์ว่านามวลี “ท่านพญาสมบัตติบาล” ซึ่งเป็นมนุษย์ คือ จุดสิ้นสุด
ของการกระทำซึ่งแสดงโดยกริยา “ขอกราบเรียนมา”

- (16) ส่วนถนนไปบึงสีไฟเป็นถนนพูนดินขึ้นใหม่ ฝนเมื่อวานนี้ตกยังคำ
(พระราชหัตถเลขา พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คราวเสด็จมณฑลฝ่ายเหนือ)
(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2547 : 82)

ตัวอย่างที่ (16) คำว่า “ยัง” เป็นคำบุพบทที่แสดงความหมายบ่งการก ‘จุดหมายที่เป็น
เวลา’ โดยแสดงความสัมพันธ์ว่านามวลี “คำ” ซึ่งเป็นเวลา คือ จุดสิ้นสุดของเหตุการณ์ซึ่งแสดง
โดยกริยา “ตก”

3.2.4 คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

โดยทั่วไป คำเชื่อมอนุพากย์จะมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ที่แสดงการเชื่อมโยงความ
อนุพากย์ใดที่มีคำเชื่อมอนุพากย์ปรากฏ จะมีลักษณะสำคัญ คือ อนุพากย์นั้นจะไม่สามารถ
ปรากฏตามลำพังได้ หรือจะต้องปรากฏร่วมกับอนุพากย์อื่นเสมอ

การทดสอบว่าคำว่า “ยัง” ว่าเป็นคำเชื่อมอนุพากย์หรือไม่นี้ ผู้วิจัยจะทดสอบด้วยการ
ลองตัดอนุพากย์อื่นที่แวดล้อมอนุพากย์ที่มีคำว่า “ยัง” ปรากฏอยู่ หากตัดแล้วพบว่าอนุพากย์ที่มี
คำว่า “ยัง” ไม่สามารถปรากฏได้โดยลำพัง แสดงว่าคำว่า “ยัง” ในบริบทนั้นเป็นคำเชื่อมอนุพากย์
ดังตัวอย่าง

- (17) ผู้พูดคนที่ 1 “เดือนก่อนทั้งเดือนฉันต้องใช้เงินมาก จนถึงเดือนนี้ฉันยังแยะ หนี้
ของคุณไว้ใช้เดือนหน้าก็แล้วกันนะ”
ผู้พูดคนที่ 2 “คุณว่าแยะ ฉันยังแยะกว่า ทวงหนี้ไม่ได้สักรายเดียว”
(นาวรรณ พันธุมเมธา, 2527ข: 76)

จากตัวอย่างที่ (17) อนุพากย์ “ฉันยังแยกว่า” ไม่สามารถปรากฏตามลำพังได้ ต้องปรากฏร่วมกับอนุพากย์ “คุณว่าแยะ” ดังนั้นคำว่า “ยัง” ในตัวอย่างนี้จึงเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ ที่แสดงการเชื่อมโยงระหว่างอนุพากย์ “คุณว่าแยะ” กับ “ฉันยังแยกว่า” เข้าด้วยกัน

- (18) รับสั่งว่า สติปัญญาที่จะคิดตัดศิลาหรือทำร้าน จัดแจงเอาปิ่นขึ้นไปยังให้หลายบอกเท่านั้นก็ได้ นำแค้นพระทัยนักหนา อ้ายแขกมันก็เป็นแต่ลูกเล็ก มันยังคิดการงานคนถูกผ่อนร่ำมาช่วยกันทำพริกพร้อมได้

(หลวงอุดมสมบัติ, 2530: 60)

จากตัวอย่างที่ (18) อนุพากย์ “มันยังคิดการงานคนถูกผ่อนร่ำมาช่วยกันทำพริกพร้อมได้” ไม่สามารถปรากฏตามลำพังได้ ต้องปรากฏร่วมกับอนุพากย์ “อ้ายแขกมันก็เป็นแต่ลูกเล็ก” ดังนั้นคำว่า “ยัง” ในตัวอย่างนี้จึงเป็นคำเชื่อมอนุพากย์ ที่แสดงการเชื่อมโยงระหว่างอนุพากย์ทั้ง 2 เข้าด้วยกัน

3.3 ลักษณะอื่น ๆ ของคำว่า “ยัง” ที่ปรากฏในหมวดคำต่าง ๆ

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับคำว่า “ยัง” ที่ปรากฏในหมวดคำต่าง ๆ จำนวน 3 หมวดคำ ได้แก่ หมวดคำกริยา คำช่วยหน้ากริยา และคำบุพบท ข้อสังเกตที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยประมวลขึ้นมาจากข้อมูลที่ปรากฏในขอบเขตการศึกษาครั้งนี้ และเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยประกอบการพิจารณาการจำแนกหมวดคำของคำว่า “ยัง” ด้วย

3.3.1 คำกริยา “ยัง”

โครงสร้างประโยคโดยทั่วไปในภาษาไทย จะมีการเรียงลำดับแบบ ประธาน-กริยา-(กรรม) โครงสร้างเช่นนี้ ตำแหน่งของประธานจะอยู่หน้ากริยาของประโยค แต่ในภาษาไทยยังมีโครงสร้างประโยคอีกแบบหนึ่ง คือ โครงสร้างแบบ กริยา-ประธาน ซึ่งเป็นโครงสร้างที่ตำแหน่งของกริยาจะอยู่หน้าประธานของประโยค โครงสร้างนี้ถือว่าเป็นโครงสร้างพิเศษในภาษาไทย เพราะจะเกิดเฉพาะในประโยคที่มีกริยาบางตัวเท่านั้น เช่น กริยา “มี” “เกิด” หรือ “ปรากฏ” เป็นต้น ดังนี้

พระยาอุปทิศศิลปสาร (2546: 212) ได้กล่าวถึงรูปประโยคแบบหนึ่งในภาษาไทย ได้แก่ ประโยคกริยาหรือประโยคที่ผู้กล่าวต้องการให้กริยาเด่น จึงนำกริยาขึ้นก่อนแทนบทประธาน แล้วเอาบทประธานมาไว้ข้างหลัง กริยาที่ใช้เรียงไว้หน้าประโยคนี้ กำหนดเฉพาะกริยาบางตัวเท่านั้น ได้แก่ “เกิด” “มี” “ปรากฏ” เช่น เกิดดีกันขึ้นที่นี้ มีโรคติดต่อขึ้นที่นี้ ปรากฏการโกงขึ้นที่นี้ เป็นต้น ประโยคกริยานี้มีวิธีบอกสัมพันธ์ คือ ให้กลับเอาประธานมาไว้ข้างหน้า เช่น ดีกัน เกิดขึ้นที่นี้ โรคติดต่อ มีขึ้นที่นี้ การโกง ปรากฏขึ้นที่นี้ ตามลำดับ

ประภา สุขเกษม (Prapa Sookgasem, 1992) ศึกษาเรื่อง **A Verb-Subject Construction in Thai: An analysis of the Existential Verb “mii”** บทความนี้ได้เสนอประเด็นที่เกี่ยวกับคำกริยา “มี” โดยศึกษาเฉพาะกริยา “มี” ที่ความหมายว่า ‘มีอยู่ (exist)’ ผลการทดสอบทางวากยสัมพันธ์แสดงว่าหน่วยที่อยู่หลังกริยา “มี” คือ ประธานของกริยา “มี” ไม่ใช่กรรมตรง ประภา สุขเกษม เรียกประธานที่มีตำแหน่งหลังคำกริยา “มี” นี้ว่า “postverbal (verb-subject construction)” เช่น *มีพายุดรณ* การทดสอบว่าหน่วยที่ตามหลัง “มี” เป็นประธานนั้น ในบทความนี้ได้เสนอการทดสอบ 3 วิธี คือ การทำให้เป็นประโยคกรรม (passivization) การทำให้เป็นคำสั่ง (imperativization) และการนำกริยาวลีมาเป็นหัวเรื่อง (topicalization of VP)

ประเด็นที่พระยาอุปกิตติปลสาร และ ประภา สุขเกษม กล่าวตรงกัน คือ ในภาษาไทยมีคำกริยากลุ่มหนึ่งที่ทำให้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบ กริยา-ประธาน ได้ แต่ประเด็นที่ต่างกัน คือ ประโยคที่มีโครงสร้าง แบบกริยา-ประธาน ของพระยาอุปกิตติปลสาร จะต้องกลับเอาประธานมาไว้หน้ากริยาได้ เช่น *มีโรคติดต่อขึ้นที่นี้* กลับเอาประธานขึ้นมาเป็น *โรคติดต่อ มีขึ้นที่นี้* เป็นต้น ในขณะที่ประโยคที่มีโครงสร้างแบบ กริยา-ประธาน ตามแนวคิดของประภา สุขเกษม ไม่จำเป็นต้องมีลักษณะการกลับประธานมาไว้หน้ากริยา เช่น *มีพายุดรณ* ไม่จำเป็นต้องกลับประธานมาไว้หน้ากริยาเพื่อให้เป็น **พายุดรณมี *พายุมี่* นอกจากนี้ ประภา สุขเกษม ก็ยังจำแนกไว้อย่างชัดเจนว่า ในภาษาไทยตำแหน่งประธานของคำกริยามี 2 แบบ คือ ประธานที่มีตำแหน่งหน้ากริยา และประธานที่มีตำแหน่งหลังกริยา ในกรณีประธานของคำกริยา “มี” นี้ ก็อยู่ในกลุ่มประธานที่มีตำแหน่งหลังกริยา

จากการเก็บข้อมูล โดยเฉพาะข้อมูลที่ไม่ใช่ภาษาปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่าในบางประโยคนามวลีที่อยู่ในตำแหน่งหลังคำกริยา “ยัง” ไม่ใช่กรรมตรง แต่เป็นประธานที่มีตำแหน่งหลังกริยา “ยัง” ได้แก่ ปริบทที่คำกริยา “ยัง” มีความหมายว่า ‘มีอยู่ (exist)’ คำกริยา “ยัง” ในความหมายนี้สามารถทดสอบด้วยการแทนที่ด้วยกริยา “มีชีวิต” “เหลือ” หรือ “มี” ดังตัวอย่าง

- (19) *กูไปที่บ้านที่เมือง ได้ช้างได้วงได้บัวได้นาง ได้เวียงได้ทองกูเอามาเวนแก่พ่อ
กู พ่อกูตาย ยังที่กู กูพรำบาเรอแก่ที่กู ดั่งบาเรอแก่พ่อกู ที่กูตายจึงได้เมืองแก่
กูทั้งกลม*

(ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ด่านที่ 1 บรรทัดที่ 14-18)

(กรมศิลปากร, 2526: 9)

- (20) *จนกลางบิณดูไดยินข่าวราชการกัมพูชา ว่าเขมรคงยกมาล้อมพุทไธเพชร ยังแต่
ลูกองค์ไตนองค์เองได้ ๙ ขวบว่าราชการอยู่ เจ้าฟ้ากษัตริย์ศึกเสด็จไปปราบ
กัมพูชาทัพหัวเมืองพร้อมกรมอินทรพิทักษ์ลาผนวชเสด็จกับทัพหัวเมือง*

(จดหมายเหตุความทรงจำของกรมหลวงนรินทรเทวี)

(กรมศิลปากร, 2501: 11)

(21) เวลาบ่ายก่อน 5 โมง ประชุมกันที่ห้องด้านหลังที่จะลงสวน คราวนี้เต็มไปด้วยเจ้านายทั้งห้อง ดูเกือบไม่มีใครจะทันว่าใคร ถึงที่รู้จักกันแล้วแต่ก่อนก็แปลกไปมาก เพราะสิบปีมาแล้ว แต่หากได้ฟังคำนำจึงนึกได้ แต่จะจดลงให้ได้หมดก็เห็นจะเต็มที ปรีนเซสออฟเวลส์กับลูก 3 คน ดยุกแลดัชเวสออฟคอนนอต กับลูกสาวหนึ่ง ลูกชายหนึ่ง ดัชเชสออฟเอดินเบอโร คือแกรนด์ ดัชเชสมาเรียเมืองรูเซีย ปรีนเซสคริสเตียนกับลูกสาว ดัชเชสออฟอัลบะนีแลลูกสาว 2 คน ดยุกแลดัชเชสออฟฟาโกล์ ปรีนเซสเบียตริส ปรีนเซสเฮนรียออฟแบดเด็นเบิร์ก ปรีนเซสอเล็กซานดราออฟเด็ค แลปรีนซอเล็กซานดราออฟเด็ค ยังใครที่เจ้าแผ่นดินนำว่าหลาน ๆ อีกหลายคน

(พระราชนิพนธ์เรื่องไกลบ้าน พระราชหัตถเลขา ฉบับที่ 24)

(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2536: 437)

จากตัวอย่างที่ (19) ถึง (21) คำกริยา “ยัง” มีความหมายว่า ‘มีอยู่’ และนามวลีที่เป็นประธาน ได้แก่ “พี่กู” “ลูกองค์โตนองค์เอง” และ “ใครที่เจ้าแผ่นดินนำว่าหลาน ๆ” ก็อยู่ในตำแหน่งหลังคำกริยา “ยัง” ทั้งสิ้น นามวลีเหล่านี้จึงจัดอยู่ในกลุ่มประธานที่มีตำแหน่งอยู่หลังคำกริยา “ยัง”

3.3.2 คำช่วยหน้ากริยา “ยัง”

การที่คำช่วยหน้ากริยา “ยัง” แสดงความหมายทางไวยากรณ์ที่เป็นการณลักษณะ ซึ่งเป็นความหมายแสดงมโนทัศน์เชิงเวลานั้น ทำให้คำช่วยหน้ากริยา “ยัง” มักปรากฏร่วมกับคำที่แสดงความหมายเกี่ยวกับเวลาอื่น ๆ คำเหล่านี้ ผู้วิจัยเห็นว่าจะเป็นการช่วยบ่งชี้ความหมายทางไวยากรณ์ที่แสดงการณลักษณะของคำว่า “ยัง” ให้มีความชัดเจนขึ้น ดังนี้

3.3.2.1 การปรากฏร่วมกับคำช่วยหลังกริยา “อยู่”

การที่ผู้วิจัยนำคำว่า “อยู่” มาช่วยหรือประกอบการจำแนกว่า คำว่า “ยัง” ในบริบทนั้น ๆ เป็นคำช่วยหน้ากริยา เนื่องจากทั้งคำว่า “อยู่” และ คำว่า “ยัง” เป็นคำช่วยกริยาเหมือนกัน และแสดงคุณสมบัติทางไวยากรณ์เดียวกัน คือ แสดงการณลักษณะ ทั้งยังมีคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ที่ทำให้สามารถปรากฏร่วมกันได้ ดังนี้

คำช่วยกริยา “ยัง” และ “อยู่” ต่างก็เป็นคำแสดงการณลักษณะที่ไม่สมบูรณ์ (imperfective marker) เหมือนกัน และต่างก็แสดงการดำเนินอยู่ของเหตุการณ์ได้เช่นเดียวกัน¹ ดังนั้นในภาษาไทยคำว่า “ยัง” และ “อยู่” จึงเป็นคำที่ปรากฏร่วมกันได้บ่อยครั้ง ดังตัวอย่าง

¹แต่คำช่วยหน้ากริยา “ยัง” จะแสดงความหมายที่เพิ่มเติมจากความหมายของ คำช่วยหลังกริยา “อยู่” คือ ความหมายที่แสดงว่ากริยานั้นได้เริ่มมาระยะหนึ่งแล้ว

- (22) วันนี้ฝนตกมาแต่เมื่อไรก็ไม่ทราบ ดินชื้นมาเห็นยังมีคุดอยู่ นอนต่อไปอีกจน 3 โมง เลยสายใหญ่

(พระราชนิพนธ์เรื่องไกลบ้าน พระราชหัตถเลขา ฉบับที่ 23)

(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, 2536: 396)

จากตัวอย่างที่ (22) คำว่า “อยู่” จะเป็นคำที่จะช่วยบ่งชี้หรือยืนยันได้ว่าคำว่า “ยังมี” ในตัวอย่างนี้เป็นคำช่วยหน้ากริยาที่แสดงการณลักษณะได้ เพราะทั้งคำว่า “ยังมี” และ “อยู่” ในตัวอย่างนี้ได้มีความหมายว่าภาวะที่แสดงโดยกริยา “มี” นั้นดำเนินอยู่ แต่คำว่า “ยังมี” จะมีความหมายที่เพิ่มเติมว่าภาวะ “มี” ได้เริ่มมาระยะหนึ่งแล้ว

3.3.2.2 การปรากฏร่วมกับคำบอกเวลาต่าง ๆ

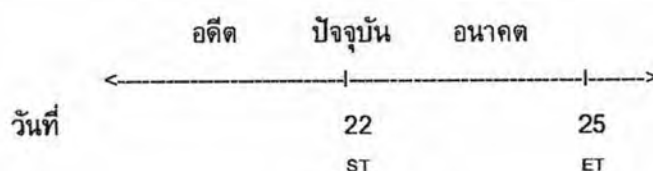
คำบอกเวลา คือ คำที่มีความหมายบ่งบอกเวลา ซึ่งอาจจะทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมบอกเวลาตามลำพังก็ได้ หรือปรากฏตามลำพังไม่ได้ ต้องปรากฏร่วมกับคำในหมวดอื่น ๆ ก็ได้เช่นกัน (วิจิตรน ภาณุพงศ์, 2538: 72-74)

คำบอกเวลาต่าง ๆ ก็จะเป็นคำอีกจำพวกหนึ่งที่มาช่วยบ่งชี้ความหมายที่แสดงการณลักษณะของคำช่วยหน้ากริยา “ยังมี” ให้มีความชัดเจนขึ้นได้ ดังตัวอย่าง

- (23) พี่จะมาเจอน้องหรือเปล่า วันที่ 25 น้องยังมีพักอยู่กรุงเทพฯ นะ
(เวลาที่ผู้พูดพูด คือ วันที่ 22)

(ดัดแปลงตัวอย่างจาก Thai Concordance Online)

จากตัวอย่างที่ (23) สามารถแสดงภาพมโนทัศน์เชิงเวลาได้ ดังนี้

จากตัวอย่างที่ (23) เวลาของเหตุการณ์ (event time (ET)) คือ วันที่ 25 ส่วนเวลาที่ผู้พูดเอ่ยถึงเหตุการณ์นั้น (speech-act time (ST)) คือ วันที่ 22 ดังนั้นเมื่อตำแหน่งบนเส้นเวลาของ ET อยู่ทางขวามือของจุด ST ตัวอย่างที่ (22) จึงแสดงอนาคตกาล ส่วนความหมายการณลักษณะที่แสดงออกด้วยคำว่า “ยังมี” ในตัวอย่างข้างต้น คือ ในวันที่ 25 จะมีเหตุการณ์ที่น้องพักอยู่กรุงเทพฯ ดำเนินอยู่ อีกทั้งคำว่า “ยังมี” ยังมีความหมายว่า น้องได้อยู่กรุงเทพฯ มาระยะหนึ่งแล้ว คือ ตั้งแต่ก่อนวันที่ 25 แต่จะเริ่มอยู่กรุงเทพฯ วันใดไม่อาจทราบได้ หรือจะอยู่กรุงเทพฯ ถึงวันใดก็ไม่อาจทราบได้เช่นกัน

จากตัวอย่างข้างต้น จะเห็นว่าคำบอกเวลาจะเป็นส่วนขยายที่ช่วยทำให้ความหมายของคำช่วยหน้ากริยา “ยัง” ในบริบทนั้น ๆ แสดงมโนทัศน์เชิงเวลาที่เป็นการณ์ลักษณะได้ชัดเจนขึ้น

3.3.3 คำเชื่อมอนุพากย์

ข้อสังเกตของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงต่อไป แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ บริบทการปรากฏของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” และตำแหน่งของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ดังนี้

3.3.3.1 บริบทการปรากฏของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

จากขอบเขตข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” จะปรากฏในบริบทที่อนุพากย์ที่ต่อเนื่องกันแสดงความสัมพันธ์ 2 แบบ ดังต่อไปนี้

3.3.3.1.1 ความสัมพันธ์แบบการเสริม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546ก: 896) ได้กล่าวถึงความหมายคำว่า “ยัง” ที่จัดอยู่ในหมวดคำเชื่อมอนุพากย์ไว้ว่า คำว่า “ยัง” ใช้เข้าคู่กับคำอื่นเพื่อเชื่อมประโยคหน้ากับประโยคหลังที่มีข้อความคล้ายคลึงกันให้ต่อเนื่องกัน เช่น นอกจากใจแล้วยังหยิ่งอีกด้วย

วิภา ฌานวังสะ (Wipah Chanawangsa, 1986: 175-176) ได้กล่าวถึง คำว่า “ยัง” ในฐานะที่ปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มคำเชื่อมอนุพากย์ เช่น “นอกจากนี้...ยัง” “นอกจาก...ยัง” หรือ “นอกจากนี้แล้ว...ยัง” กลุ่มคำเชื่อมอนุพากย์เหล่านี้ จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์ โดยแสดงความสัมพันธ์แบบการเสริม (additive relation)

ประเด็นที่พจนานุกรมฯ และ วิภา ฌานวังสะ ได้กล่าวไว้สอดคล้องกัน คือ คำว่า “ยัง” ที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์มักปรากฏร่วมกับคำเชื่อมอนุพากย์อื่นเป็นกลุ่มคำเชื่อมอนุพากย์ และเป็นกลุ่มคำเชื่อมอนุพากย์ที่แสดงความหมายของการคล้ายตาม ประเด็นนี้อาจขยายความได้ว่า เป็นการพูดไปในทางเดียวกัน หรือการเพิ่มข้อมูลจนสมบูรณ์ครบตามที่ต้องการ (เทพี จรัสจรวงเกียรติ, 2543: 46) ดังนั้นหากคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ปรากฏในบริบทเช่นนี้ ก็จะเรียกว่า คำเชื่อมอนุพากย์แสดงการเสริม ดังตัวอย่าง

- (24) ชาวบ้านชาวช่องต่างยกย่องนับถือหนุ่มประชาติปัตย์ และรู้สึกปลาบปลื้มเป็นอันมาก เพราะหนุ่มประชาติปัตย์ หน้าตาหล่อเหลาเกลี้ยงเกลา พูดจาอ่อนหวาน มองดูเป็นคนมีหลักการน่าเชื่อถือ นอกจากนี้แล้ว หนุ่มประชาติปัตย์ ยัง เป็นคนที่พูดจาดีมีเหตุผลอีกด้วย

(Thai Concordance Online)

จากตัวอย่างที่ (24) คำว่า “ยัง” เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มคำเชื่อมอนุพากย์แสดงการเสริม เพราะอนุพากย์ที่อยู่หลังกลุ่มคำเชื่อมอนุพากย์ “นอกจากนี้แล้ว...ยัง” แสดงความสัมพันธ์ที่เสริมข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกที่ดีของหนุ่มประชาติปัตย์ เพิ่มเติมจากที่เสนอไปแล้ว

คำเชื่อมอนุพากย์อื่นที่ปรากฏร่วมกับคำว่า “ยัง” แล้วรวมเป็นกลุ่มคำเชื่อมอนุพากย์แสดง การเสริมนั้น นอกเหนือจาก “นอกจาก(นี้)(แล้ว)...ยัง” แล้ว ยังมีคำอื่น ๆ อีก ได้แก่ “(มีหน้า)ซ้ำ... ยัง” “แล้วยัง” หรือ “อีกทั้ง...ยัง” เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงการเสริม ก็อาจปรากฏเดี่ยวได้ ซึ่งมักพบ ในภาษาสมัยเก่า ดังตัวอย่าง

- (25) แล้วทรงตรัสว่า ฟังดูข้างเมืองสาย เมืองยะหริ่ง เมืองระแงะนั้น มุลนายเขาก็
มันคงคืออยู่หมด ผู้คนเขาก็จัดแจงมาช่วยกันได้ถึงสองพันสามพัน รบสู้ตี
อ้ายแขกแตกไปได้ ยังกำหนดนัดกันจะติดตามตีอ้ายแขกที่ประหวั่นอีก

(หลวงอุดมสมบัติ, 2530: 60)

จากตัวอย่างที่ (25) คำว่า “ยัง” เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ที่ปรากฏเดี่ยว โดยแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์แบบการเสริมว่า นอกจากผู้คนจากเมืองสาย เมืองยะหริ่ง และ เมืองระแงะ จะตีอ้ายแขกแตกไปได้แล้ว ผู้คนเมืองนี้ยังคิดที่จะไปตีอ้ายแขกที่อีกเมืองหนึ่งด้วย

สิ่งที่น่าสังเกต คือ (กลุ่ม)คำเชื่อมอนุพากย์ที่แสดงการเสริม มักปรากฏร่วมกับคำว่า “อีก” “ด้วย” หรือ “อีกด้วย” เนื่องจากคำว่า “อีก” และ “ด้วย” มีความหมายที่แสดง “การเสริม” เช่นเดียวกัน กล่าวคือ คำว่า “อีก” มีความหมายที่แสดงการเพิ่ม หรือที่นวรรณ พันธุเมธา (2527ข: 81) เรียกว่าเป็น “คำบอกการเพิ่ม” ส่วนคำว่า “ด้วย” มีความหมายหนึ่งที่มีหมายถึง เพิ่มขึ้น อีกอย่างหนึ่งนอกจากความข้างต้น (นวรรณ พันธุเมธา, 2527ข: 61) จากความสอดคล้องกัน ในด้านความหมายนี้เอง จึงทำให้(กลุ่ม)คำเชื่อมอนุพากย์ที่แสดงการเสริม มักปรากฏร่วมกับคำว่า “อีก” “ด้วย” หรือ “อีกด้วย”

ในกรณีของคำว่า “ยัง” ผู้วิจัยเห็นว่าคำว่า “อีก” “ด้วย” หรือ “อีกด้วย” นี้ เป็นคำที่จะมา ช่วยบ่งชี้ความหมายทางไวยากรณ์ของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์แบบการ เสริมให้ชัดเจนขึ้นได้ ดังนั้นข้อสังเกตนี้จึงเป็นอีกเกณฑ์หนึ่งที่มาช่วยประกอบการจำแนกคำว่า “ยัง” ที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ออกจากหมวดคำอื่นด้วย

อนึ่ง ผู้วิจัยไม่ได้พบเฉพาะตัวอย่างของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่ปรากฏในที่ปริบท คล้อยตาม พุดไปในทางเดียวกัน หรือเพิ่มข้อมูลจนสมบูรณ์ครบตามที่ต้องการ เท่านั้น แต่ยัง พบคำคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่ปรากฏในปริบทอื่น ๆ ด้วย ดังจะกล่าวต่อไป

3.3.3.1.2 ความสัมพันธ์แบบการขัดแย้ง

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้ง สามารถ ปรากฏได้ใน 2 ปริบท คือ ปริบทที่แสดงการขัดแย้งกับสิ่งควรจะเป็น และปริบทที่แสดงการ ขัดแย้งแบบเปรียบเทียบ ดังนี้

3.3.3.1.2.1 ความสัมพันธ์แบบการขัดแย้งกับสิ่งควรจะเป็น

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้งแบบแรกนี้ ปรากฏในบริบทที่อนุพากย์ที่แวดล้อมคำว่า “ยัง” แสดงความหมายถึงการขัดแย้งกับสิ่งควรจะเป็น ซึ่งในที่นี้ หมายถึง การขัดแย้งกับสิ่งที่ผู้พูดคิดหรือรู้สึกว่าจะควรจะเป็น หรือเป็นการขัดแย้งในลักษณะที่ผิดความคาดหมาย คำเชื่อมอนุพากย์ที่ปรากฏในบริบทดังกล่าวนี้ ในภาษาอังกฤษจะเรียกว่า “concessive relation”

นอกจากนี้ คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงความสัมพันธ์แบบขัดแย้งกับสิ่งควรจะเป็น อาจจะปรากฏเดี่ยว หรือปรากฏร่วมกับคำเชื่อมอนุพากย์บอกความขัดแย้งอื่น ๆ ก็ได้ เช่น “แม้ว่า” “ถึงแม้ว่า” หรือ “แต่” เป็นต้น (นววรรณ พันธุมเมธา, 2549: 98) ดังตัวอย่าง

- (26) รับสั่งว่า สติปัญญาที่จะคิดตัดศิลาหรือทำร้าน จัดแจงเอาปิ่นขึ้นไปยังให้หลาย
บอกเท่านั้นก็ได้ นำแค้นพระทัยนักหนา อ้ายแขกมันก็เป็นแต่ลูกเล็ก มัน
ยังคิดการงานคนถูกผ่อนเรมาช่วยกันทำพริกพร้อมได้

(หลวงอุดมสมบัติ, 2530: 60)

จากตัวอย่างที่ (26) คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ปรากฏเดี่ยวและเป็นคำเชื่อมอนุพากย์แสดงความสัมพันธ์แบบการขัดแย้งกับสิ่งควรจะเป็น กล่าวคือ ผู้พูดเห็นว่าอ้ายแขกเป็นลูกคนเล็ก อ้ายแขกจึงไม่น่าที่จะ “คิดการงานคนถูกผ่อนเรมาช่วยกันทำพริกพร้อมได้” แต่อ้ายแขกกลับทำได้

- (27) แม้ว่ายายพร้อมจะสามารถพยากรณ์สิ่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องก็จริง แกก็
ทำนายเรื่องอนาคตของข้าพเจ้าผิดถนัด

(ละครแห่งชีวิต)

(หม่อมเจ้าอากาศดำเกิง, 2503: 9)

จากตัวอย่างที่ (27) คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ปรากฏร่วมกับคำเชื่อมอนุพากย์บอกความขัดแย้ง “แม้ว่า” และคำเชื่อมอนุพากย์ “ก็” แสดงความสัมพันธ์แบบการขัดแย้งกับสิ่งควรจะเป็น โดยผู้เขียนเห็นว่ายายพร้อมมีความสามารถในการพยากรณ์สิ่งต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ดังนั้นจึงไม่น่าจะทำนายอนาคตของผู้เขียนผิด แต่ยายพร้อมกลับทำนายผิด

3.3.3.1.2.2 ความสัมพันธ์แบบการขัดแย้งแบบเปรียบเทียบ

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่แสดงการขัดแย้งแบบเปรียบเทียบนี้จะปรากฏร่วมกับคำว่า “กว่า” ซึ่งเป็นคำบ่งชี้แสดงการเปรียบเทียบ ดังตัวอย่าง

(28) ผู้พูดคนที่ 1 “เดือนก่อนทั้งเดือนฉันต้องใช้เงินมาก จนถึงเดือนนี้ฉันยังแยะ¹ หนี้ของคุณไว้ใช้เดือนหน้าก็แล้วกันนะ”

ผู้พูดคนที่ 2 “คุณว่าแยะ ฉันยังแยะกว่า ทวงหนี้ไม่ได้สักรายเดียว”

(นววรรณ พันธุมเมธา, 2527ข: 76)

จากตัวอย่างที่ (28) คำว่า “ยัง” เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ ซึ่งปรากฏร่วมกับคำว่า “กว่า” แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอนุพากย์แบบการขัดแย้งแบบเปรียบเทียบ กล่าวคือ “ฉันยังแยะ” ของผู้พูดคนที่ 2 หมายความว่า เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ฉันเองที่แยะ (นววรรณ พันธุมเมธา, 2527ข: 76)

3.3.3.2 ตำแหน่งของคำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง”

จากข้อมูลพบว่า คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” สามารถปรากฏได้ 2 ตำแหน่ง คือ ตำแหน่งหน้าอนุพากย์ และตำแหน่งในอนุพากย์ ดังนี้

3.3.3.2.1 ตำแหน่งหน้าอนุพากย์

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่ปรากฏในตำแหน่งหน้าอนุพากย์ ในที่นี้ คือ ตำแหน่งหน้านามวลีที่เป็นหน่วยประธานของอนุพากย์ ดังตัวอย่าง

(29) เมื่อปีอันพระยามหาราชก่อกองพระธาตุนี้ ชนม์คนถอยจากร้อยปีนั้นได้ร้อย สามสิบเก้าปีแล ปีอันถอยนั้นว่าไซโรในปีเถาะแต่ปีนั้นมาแล ฝูงเจ้าขุนพราหมณ์ เศรษฐี ถอยจากเป็นมลาก เป็นดีเข้าแต่่นั้นแล ยังฝูงรู้หลวก โจรทนายยาหยุก ก็ถอยแต่่นั้นแล บ่ชอบบ่ยำ เลย ...

(ศิลาจารึกนครชุม ด้านที่ 1 บรรทัดที่ 12-24)

(กรมศิลปากร, 2526: 29-30)

ตัวอย่างที่ (29) คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” มีตำแหน่งอยู่หน้าอนุพากย์ โดยมีตำแหน่งอยู่หน้านามวลี “ฝูงรู้หลวก โจรทนายยาหยุก” ซึ่งเป็นประธานของอนุพากย์

3.3.3.2.2 ตำแหน่งในอนุพากย์

คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ที่ปรากฏในตำแหน่งในอนุพากย์ ในที่นี้ คือ ตำแหน่งหน้าหน่วยกริยาของอนุพากย์ ดังตัวอย่าง

(30) แม้ว่ายายพร้อมจะสามารถพยากรณ์สิ่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องก็จริง แกก็ยัง ทำนายเรื่องอนาคตของข้าพเจ้าผิดถนัด

(ละครแห่งชีวิต)

(หม่อมเจ้าอากาศดำเกิง, 2503: 9)

¹“ฉันยังแยะ” ของผู้พูดคนที่ 1 นี้ หมายถึง แม้ขณะนี้ความแยะนั้นก็ยังคงอยู่ คือแยะตั้งแต่เดือนที่แล้ว จนถึงเดือนนี้ (นววรรณ พันธุมเมธา, 2527ข: 76) จากความหมายนี้ คำว่า “ยัง” จึงเป็นคำช่วยหน้ากริยา ที่แสดงการณลักษณะ ‘คงอยู่’

ตัวอย่างที่ (30) คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” มีตำแหน่งอยู่ในอนุพากย์ โดยมีตำแหน่งอยู่หน้ากริยา “ทำนาย”

- (31) ณ เดือน ๖ ปีมะเมียจศก กรมหลวงเทพพลภักดิ์เสด็จขึ้นไปรับพระคชาธาร
 สีก้านสัตบุษอำนาจยศสมโภชที่กรุงเก่าแล้วแห่งมากรุงเทพมหานคร
 ปลูกโรงสมโภชในพระราชวัง ประทานชื่อเจ้าพระยามงคลหัตถ์ดิน กรินทร์
 อำนาจพงศ์กัญญาพ่ายภินิหารด้วยสมเด็จจกานทรเลิศฟ้า ยังได้คชาดำเมือง
 นครราชสีมาลอกเป็นเนือก แต่ตายังค้างอยู่

(จดหมายเหตุความทรงจำของกรมหลวงนรินทรเทวี)

(กรมศิลปากร, 2501: 40)

ตัวอย่างที่ (31) คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” มีตำแหน่งอยู่ในอนุพากย์ โดยมีตำแหน่งอยู่หน้ากริยา “ได้” แต่จากตัวอย่างนี้นามวลีซึ่งเป็นประธานของอนุพากย์ไม่ปรากฏรูป จึงทำให้คำเชื่อมอนุพากย์ “ยัง” ดูเหมือนมีตำแหน่งอยู่หน้าอนุพากย์

เมื่อจำแนกหมวดคำของคำว่า “ยัง” ตามเกณฑ์ทางวากยสัมพันธ์และเกณฑ์ทางอรรถศาสตร์ได้แล้ว ในบทต่อไปก็จะศึกษาคำว่า “ยัง” ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน